

Učebné osnovy - výtvarná výchova
IV. ročník

Ciele predmetu:

Kognitívne ciele: poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť sa poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Poznať a vedieť pomenovať pôsobenie umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele: rozvíjať tvorivosť, vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu. Formovať a rozvíjať gramotnosť žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami.

Socioafektívne ciele: formovať kultúrne postoje, názory a hodnotové kritéria cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel. Formovať celistvú osobnosť žiaka.

Počet hodín: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

(dotácia 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne)

cieľ, spôsobilosti	tematický celok	téma	obsahový štandard	výkonový štandard	medzipredmetové vzťahy, prierezové témy	učebné zdroje, metódy, formy	spôsob hodnotenia
Uvedomiť si a vedieť používať výrazové možnosti základných vyjadrovacích prostriedkov	1. Výtvarný jazyk základné vyjadrovacie prostriedky	Bod - hravé činnosti s bodmi	pochopenie rozmanitých možností vyjadrenia jedného prvku využitie výrazových možností bodu v kresbe základná charakteristika bodu, vzťahu bodu a línie oboznámenie sa s materiálmi a nástrojmi zanechavajúcimi	a) bod ako dotyk - vytvoriť body rôznych veľkostí a charakteru dotykmi rôznych maliarskych a kresliacich nástrojov, prstov,..., hrať sa s ich umiestňovaním vo formáte b) kreslenie prostredníctvom bodov - vytvárať línie, plochy ako rady ale-	MAT - bod OSR TPZ	a) kresba, otláčky, dotyky b) kresba/maľba c) maľba cez šablónu, sprejovanie, fľkanie	slovné hodnotenie

			stopu	bo textúry bodov c) rôznymi kvalitami a zoskupeniami bodov vytvoriť prí- beh, zobrazenie			
		Šrafúra, tieň	budovanie tvaru modelovaním kres- by precvičovanie základných kres- liarskych zručností	nakresliť vybraný námet najskôr lin- kou, potom rôzne časti šrafovať, tieňo- vať (dôraz na smer ťahu kresliaceho prostriedku, na prítlak, hrúbku a hustotu čiar) kresliť zátišie, kraji- nu, figúru, ...	ENV - rozmanitosť prírody VLA	kresba tušom, rôz- ne druhy šrafova- nia, tieňovania, rôzny prítlak	hodnotenie známkou
		Farba/ farebné kontrasty	pochopenie princí- pu základných fa- rebných kontrastov teplých a studených farieb, doplnkových farieb	naučiť sa cieľave- dome miešať farby použiť farebný kontrast v maľbe	ENV -farebná škála v prírode	maľba temperou	hodnotenie známkou
Uvedomovať si formát, radenie znakov vo formá- te a v priestore	2. Výtvarný jazyk kompozičné prin- cípy, možnosti kompozície	Výstavba proporcií a tvarov v plošnom vy- jadrení/ základy proporčnosti v kresbe	výstavba tvaru na základe pozorova- nia, učenie sa zásad vizovania a merania	kresliť hlavu podľa obrázka (busty) s dôrazom na vystih- nutie/ výstavbe proporcií nie na vystihnúť podoby, výrazu	OSR PRI- ľudské telo, telo živočíchov	kresba ceruzou, uhlíkom	sebahodno- tenie

		Výstavba proporcií a tvarov v priestorovom vyjadrení/ základy proporčnosti v modelovaní	výstavba tvaru na základe pozorovania, učenie sa zásad vizovania a merania pozorovanie z daného bodu, z rôznych bodov	modelovať hlavu podľa kresby, uplatňovať poznatky z kresby a doplniť ich o priestorové pozorovanie	TPZ	modelovanie z hliny	výstavka prác slovné hodnotenie
Osobne prežiť vybrané tvorivé procesy z ponuky moderného a súčasného umenia, učiť sa prijímať a tolerovať rôzne prístupy k tvorbe, spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta	3.Podnety výtvar. umenia - média, štýly, procesy, techniky	Impresionizmus - krajinomaľba/ krajina ako žáner/ variácie krajiny v rôznych atmosférach	pochopenie rozmanitosti výrazu, oboznámenie sa s historickými žánrami a s ich transformovanými polohami v súčasnosti	maľovať krajinu - variácie v rôznych situáciách (požiar, víchrica, dážď,...) maľovať krajinu škvrnami pointilistickou technikou	ENV - rozmanitosť a krása okolitej krajiny	maľba temperou, suchým pastelom, voskovým pastelom	hodnotenie známkou
Prostredníctvom osobného zážitku porozumieť inej dobe, jej ľuďom, kultúre a výtvarnému umeniu	4.Podnety výtvar. umenia -výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	Inšpirácia umením ďalekého východu Čína, Japonsko	pochopenie myšlienkových, materiálových a technických možností danej kultúry, uvedomenie si kultúry materiálu uvedomenie si výrazu jednoduchých	vytvárať a variovať papierové objekty konštruovať papierových drakov kaligrafické pokusy kaligrafia latinkou, vytvoriť vlastné ob-	MUV	origami, krčenie, strihanie, skladanie kombinácia rôznych typov papiera tuš, štetce	sebahodnotenie

			ťahov štetca	rázkové znaky			
Oboznámiť sa s jazykom a výrazovými možnosťami filmu	5. Podnety filmu	Filmový trik, kulisa	ozrejenie pojmov filmový trik, kulisa, napodobenina	vytvoriť z obyčajného domu palác - zmena niečoho na niečo iné, ilúzia vyrobiť kaširovanú kulisu z kartónu pomocou polystyrénu vyrobiť príšeru z rôznych materiálov	MEV -fungovanie mediálneho sveta	kresba, maľba, modelovanie, práca s fotografiou,... kaširovanie, asambláž	slovné hodnotenie
Chápať architektúru ako jazyk, ktorý niečo konštruje a niečo vyjadruje	6.Podnety architektúry	Antropomorfná architektúra	uvedomovanie si vnútornej štruktúry tela, domu a mesta rozvíjanie technického myslenia rozvíjanie morálnych postojov: expanzia civilizácie	navrhnuť budovu v tvare ľudskej, zvieracej, rastlinnej postalebo časti tela konfrontovať s geometrickými tvarmi architektúry navrhnuť mesto - postavy usporiadanej ako časti tela s aplikovanou vnútornou štruktúrou	VLA MAT -geometrické telesá TPZ	kresba koláže geometrických telies do krajiny a tiel či kostier živočíchov do miest	výstavka prác
Pochopiť úžitkové predmety vo svo-	7. Podnety dizajnu	Dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a	posun tvarovosti z jednej oblasti do	navrhnuť predmet inšpirovaný orga-	MUV	kresba kolorovaná kresba	slovné hodnotenie

jom prostredí ako niečo, čom ku nám hovorí svojou rečou, má výraz, ktorý je zároveň funkčným a užitočným		telesnými funkciami Dizajn inšpirovaný slovom/názvom	druhej - oživenie sveta predmetov - prenos tvarov (funkcií) tela na predmet hľadanie analógií názvov časti predmetov a tela (očko, ručička, nožička,...)	nickými tvarmi a výrazovosťou tela navrhnuť tvar predmetu inšpirovaný jeho názvom	SJL - viacvýznamové slová	modelovanie	
Získať vzťah k tradícii a zároveň si uvedomiť, že sa dá s ňou pracovať v súvislosti s témou, ktorá súvisí so súčasným životom žiakov	8.Podnety tradičných remesiel	Drotárstvo, vytváranie z drôtu	objavovanie nových technických možností získanie záujmu o tradície ľudového remesla	vytvoriť priestorový objekt "kresbou" drôtom, postupne vyplňať drôtovaním odrôtovať ľubovoľný predmet	MUV TPZ, OSR	rôzne techniky drôtovania	výstavka prác hodnotenie známkou
Získať tvorivý vzťah k elektronickým médiám	9.Elektronické média	Maľovanie prostredníctvom počítača	osvojenie si techniky kreslenia a maľovania v počítači, získanie úplnejšieho pohľadu na výtvarné vyjadrovacie prostriedky prostredníctvom nového média	kresliť a vyfarbovať plochy, pracovať s farebnými prechodmi, používať filtre a manipulovať s obrázkom v PC	INV MEV	kresliaci program program na spracovanie obrazu	hodnotenie známkou
Pochopiť spoloč-	10. Porovnávacie	Syntéza krajiny a zá-	pochopenie špeci-	namaľovať zátišie	ENV	maľba	

né a rozdielne prvky v rôznych kategóriách vecí, médiách, komunikačných systémoch	kombinačné a súhrnné cvičenia	tišia Možnosti zobrazenia motívu/ odklon od zobrazovacích schém	fických výrazových prvkov žánru hry s absurditou nabúranie utkvělých schématických typov zobrazovania objavovanie individuálneho výrazu v zobrazovaných predmetoch	ako krajinu (krajinné prvky sú usporiadané ako zátišie a následné prvky zátišia nakresliť vybraný motív (strom) podľa svojej zaužívanej schémy, následne kresliť podľa predstavy rôzne druhy stromov, potom kresliť podľa predlohy, na záver stromy s výrazom (vo vetre, pyšné,...)	PRI - druhy stromov	kresba ceruzou, tušom	slovné hodnotenie
Rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť a snažiť sa ju vyjadrovať	11.Podnety hudby	Hudba ako obraz tónov, farebné stupnice	hľadanie vzťahu medzi zvukovými a farebnými tónmi spontánne hľadanie harmónií	vypočúť si stupnice tónov a priradovať k nim farebné tóny, namaľované stupnice doplniť krátkym textovým komentárom	HUV - stupnica OSR	maľba temperou pastelom	sebahodnotenie
Prepojiť skúsenosti poznávania sveta prostredníctvom jazykov prírodovedných a humanitných predmetov a jazy-	12.Podnety z rôznych oblastí poznávania sveta	Podnety vlastivedy/ mapa	rozvíjanie obrazotvornosti pri špecifickom druhu zobrazovania	vytvoriť vlastnú mapu -vlastné symboly, topografiu terénu, prepísať terén do vrstevníc a k mape pripraviť komentár (fantastická krajina,	VLA - mapa TPZ	kolorovaná kresba	výstavka prác hodnotenie známkou

kom výtvarného umenia				cesta do školy, mapa pre blchu na psej hlave,...)			
Uvedomovať si prostredie, v ktorom žiaci žijú, reagovať naň a byť schopní si ho pretvárať	13.Tradícia a identita, kultúrna krajina	Výtvarná reakcia na pamiatku (monument obce)	rozvíjanie vzťahu k pamiatkam a k histórii svojho najbližšieho okolia vlastný výtvarný komentár uvedomenie si výtvarnej zaujímavosti pamiatky	navštíviť pamiatku, charakterizovať, kresliť ju, dosadzovať do nej historický príbeh, vlastné výtvarné reakcie a komentáre, doplnenia, návrhy na rekonštrukciu	Regionálna výchova a úcta k ľud. tradíciám MUV ENV	kresba ceruzou, priestorové vytváranie maľba	slovné hodnotenie